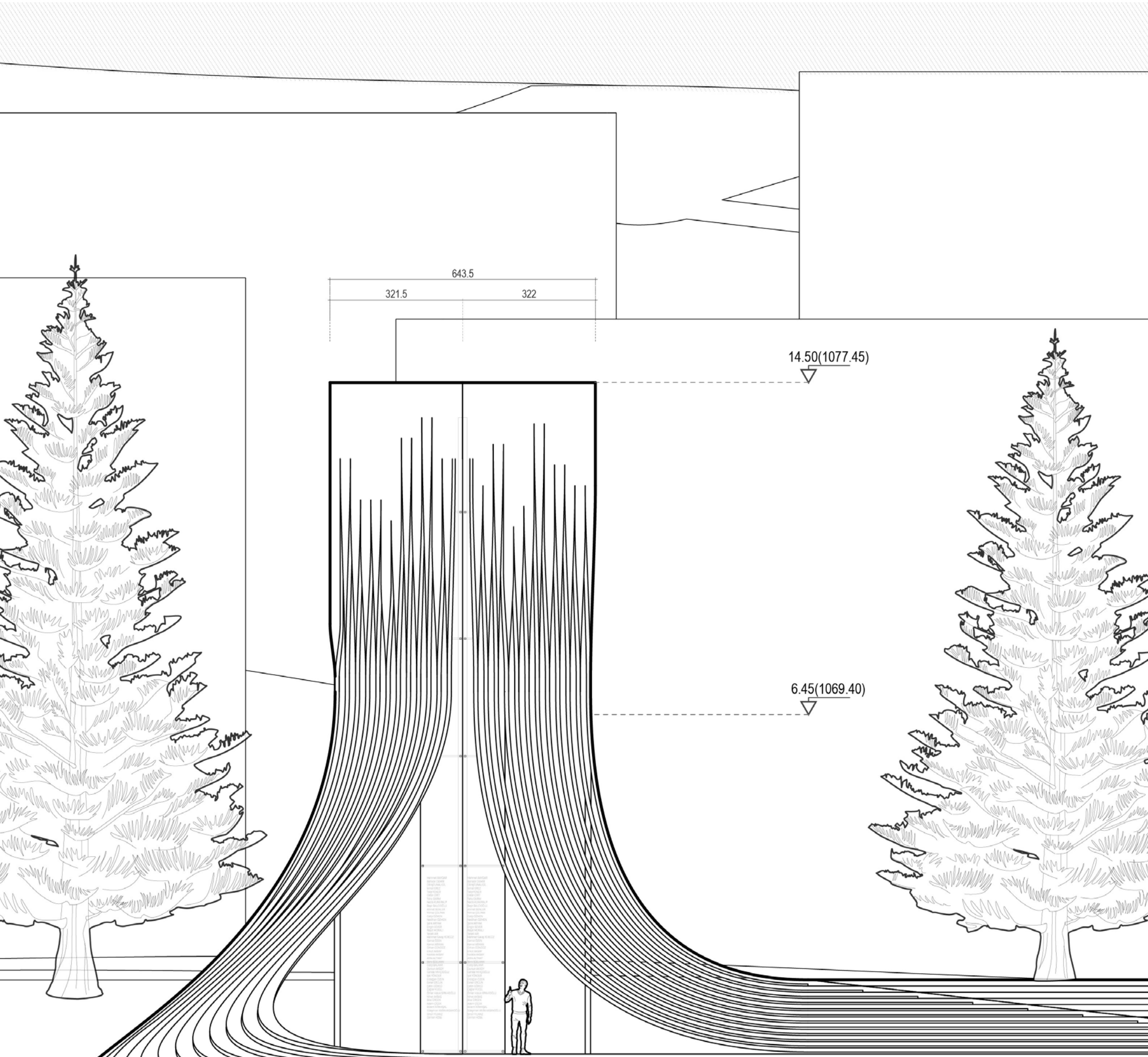

DIŞIŞLERİ ŞEHİTLERİ ANITI VE ANI MEKÂNI FİKİR PROJESİ YARIŞMASI

PROJE KİTAPÇIĞI

DIŞIŞLERİ ŞEHİTLERİ ANITI VE ANI MEKÂNI FİKİR PROJESİ YARIŞMASI

PROJE RAPORU

Ankara'nın en önemli yeşil odaklarından birini oluşturan ve tarihi Çankaya Köşkü'ne komşu olan Çankaya Botanik Bahçesi'nin içinde bulunduğu bağlam da göz önünde bulundurularda kent için önemli sembolik noktalardan bir tanesi olduğu görülmektedir. Burada planlanan Dışışleri Şehitleri Anıtı, görevleri başında şehit edilen Türk diplomatlarının ve yakınlarının aziz hatıralarını yaşatacak, onların kahramanlık ve fedakârlıklarını yüceltecek bir eser olarak; kalıcı bir hafıza mekânı niteliği taşıyacaktır.

Anıt, geçmişî hatırlatmanın yanında, daha aydınlık bir gelecek için sahiplenme, vefa, hatırlama ve yüzleşme duygularının fiziksel bir yansımasıdır. Anıt, kamusal bellekte derin bir yer kazanacak ve hatta belleğin yersiz bulanıklıklarını, sağlam duruşu ile her gün tekrar arındıracaktır. Anıtle birlikte yaratılacak olan anma mekânı ise toplumun kolektif birikiminin sessiz bir eşlikçisi olacaktır. Sosyalleşebilen, iletişime geçebilen, birlikte düşünebilen ve eylem üretebilen toplum; bu sembolik mekânı kendi katılımı ile var edecektir.

Değişken Duygusal Kurgu

Anıt kendi ölçeğini ve biçimini bulunacağı konum ile şekillendirmiştir. Etrafındaki yüksek ağaçları geçmeyecek kadar duyarlı, üstlendiği görevin haklılığını gözler önüne serecek kadar iddialı bir boyuttadır. Konumu itibarıyla bir yanı kentle diğeri ise parkla konuşmaktadır. Bu iletişim iki farklı yüz üzerinden tariflenir. Şehre bakan yüzü; sade, güçlü ve vakurdur. Kentli, modern ve sağlam bir karakter taşır. Günlük hayatın akışı içinde çevresiyle uyumlu bir şekilde var olurken, rol çalmadan şehrin silüetine ciddi bir ağırlık katar. Bu yüz, kente karşı gösterdiği mahur ve sakin duruşla hafızaya sessiz bir davet sunar. Aynı zamanda bu cephe, Dışışleri Bakanlığı'nın uluslararası alandaki temsil gücünü ve vakarını yansıtır.

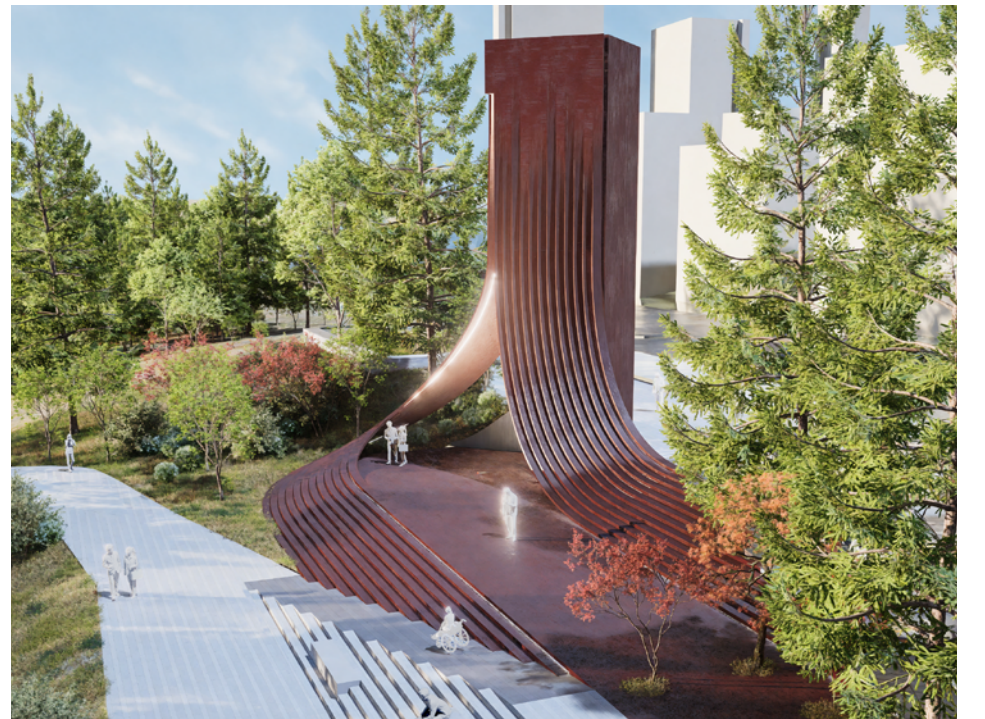

Botanik Park'a açılan yüzü ise, anıtın duygularını serbest bıraktığı yüzüdür. Burada yapı, hüznü ama cesur bir ifade kazanır. Parkın yıllanmış ağaçlarına ve yeşil peyzajına doğru kıvrılarak açılan kütle, insanın doğayla karşılaştığında hissettiği güveni ve içsel huzuru yansıtır. Şehirde ciddi bir duruş sergileyen anıt, doğaya yöneldiğinde duygusallaşır ve hafızasındaki derin acıları görünür kılar. Bu yüz, Dışışleri camiasının kendi halkına ve vatanına duyduğu içten bağlılığı ve fedakârlığı temsil eder.

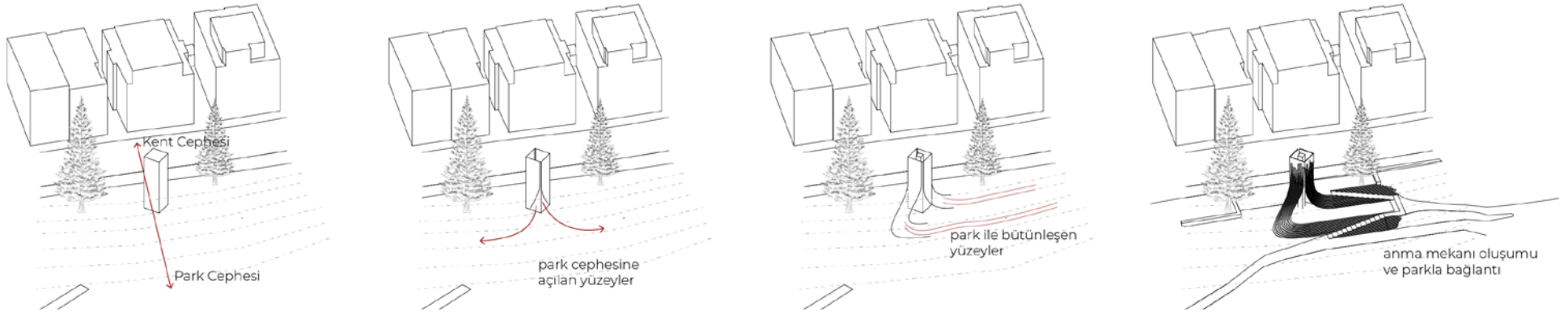
Bu iki yönlü kurgu, anıtın yalnızca mekânsal değil, duygusal bir akışla da varlık göstermesini sağlar. Kentle kurulan modern ve ciddi diyalog, doğayla kurulan içsel ve mahrem bağla tamamlanır. Tıpkı bir diplomatın, yurt dışında sergilediği ağırbaşlı duruş ile milletine karşı duyduğu derin sevgi arasındaki denge gibi; anıt da şehir ve doğa arasındaki mekânsal dengeyi gözetir.

*Caddeden algılanan kentli ve güçlü görüntü

*Parktan algılanan heyecanlı ve davetkar görüntü

Mekansal Akış ve Hafıza İzi

Kullanıcı, anıta çevresindeki yumuşak eğimlerle yaklaşır. Bu yaklaşım, anıtın ciddi duruşuyla ani bir yüzleşme yerine, zamanla büyüyen bir farkındalık yaratır. Yükselen kütle, eğimli yüzeyler ve yalın hareketlerle çevresinden ayırıştırılırken, anıtın kutsiyetine saygılı bir erişim deneyimi sunar.

Ana kütlede yer alan dikey yarık, yapının kalbinde açılmış bir hafıza izidir. Ziyaretçi, bu boşluktan ilerleyerek anıtın merkezine ulaşır ve şehit edilen diplomatların ve beraberlerindeki şehitlerin isimleriyle karşılaşır. Bu isimler, anıtın omurgasını oluşturan şeffaf bir cam pirizma üzerinde hiçbir yere temas etmeden, adeta boşlukta süzülürcesine durur. Şeffaflığı şehitlerimizin masumluğunu, içerideki ışık zamansızlıklarını ve prizmanın altındaki ayna da sonsuzluğu temsil etmektedir. Bu kurgu ulvi bir ebediyetin aktarılması için kullanılmaktadır. Doğal ışık, yapının kontrollü yırtıklarından süzülerek bu alana ulaşır. Işık, doğrudan değil; kesik kesik ve hafif bir şekilde içeri süzülür. Böylece mekânda dramatik bir atmosfer yaratılır. Kaybın ağırlığını hissettiren; bir yandan da sessiz, düşünmeye alan tanıyan, mahrem ve güvenli bir boşluk oluşturur.

*Anma alanının mahremiyetini ve kutsallığını betimleyen görüntü

Çevresel İlişki ve Teknik Yaklaşım

Dışişleri Şehitleri Anıtı, yalnızca bir anıt mekanı olarak tasarlanmamıştır. Aynı zamanda sahip olacağı sembolik biçim ve konum Botanik Bahçesi ziyaretçilerini de anıta mağrur bırakacaktır. Bu ilişki tek başına kenarda duran, çevresinden kopmuş bir objesel yaklaşımın meşrutiyetini sorgulamamıza neden olur. Tasarlanan anıt, primitif kare prizma formundan gelen güç ve sağlamlığı benimserken, cephelerini peyzajın merdivenlerini oluşturmak için kullanır. Kente, kentliye, parka ve tüm kullanıcılarına katkı sunma niyetindedir.

Kendi kendine duran bir anıt değildir. Kollarını etrafındaki hayata uzatmış; onu kucaklayan, temsil ettiklerine olan özgüveniyle birlikte davetkarlaşan bir anıttır. Bahsedilen davetkarlık geniş bir kapsayıcılığa dönüşür. Kendisini kenara

çekerek parka gelenleri, rampalar oluşturarak engelli vatandaşlarımızı, korunaklı bir hacim yaratarak yağmurdan kaçanları, kent mobilyalarına yer vererek oturup manzarayı izleyecek olanları ve mümkün tüm kullanıcıları kapsamaya çalışır.

Genel yapı kurgusu tek merkezli bir kurgudur. Burada camlarla sarılan çelik bir direk yer alır. Bu lineer eleman bükülmüş çelik profiller üzerine kaplanan GRC paneller ile oluşturulmuş elemanlar ile çevrelenir. Bu malzeme peyzajla birleşip merdivene dönüşerek devam eder. Ardından Andezit (Ankara) taşları ile park peyzajı devam eder. Bu şekilde anıt yalın bir malzeme kurgusuna sahip olur. Toprak rengine yakınsayan GRC paneller anıtın parkten çıkıyor olma hissiyatını daha da pürüzsüzleştirir. Etrafındaki ağaçlarla yarışmak ya da onlardan ayrılmak niyetinde değildir.

*Rampaların ve kent mobilyalarının görüntüsü

